

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Απάντηση στις προκλήσεις - Θέσεις για τα μεγάλα μέτωπα μιας κυβερνητικής πολιτικής

X. Η πρόκληση της κοινωνικής ασφάλισης

4. Πρόσθετα θεσμικά μέτρα

 Σχολιάστε το Εκτυπώστε το

Μέγεθος γραμματοσειράς:

Στο πλαίσιο αυτών των βασικών χαρακτηριστικών του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης είναι αναγκαίο να ληφθούν κατά προτεραιότητα, πέραν των προηγούμενων, και τα ακόλουθα πρόσθετα θεσμικά μέτρα:

1. Η ειλικρινής, ορθή και δίκαιη απεικόνιση των αναλογιστικών και οικονομικών δεδομένων του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με τον άμεσο **λογιστικό διαχωρισμό των κατά κυριολεξία διανεμητικών πλευρών του συστήματος από τις κατά κυριολεξία προνοιακές** (π.χ. αγροτικές συντάξεις παλαιού τύπου, ΕΚΑΣ, ελάχιστη σύνταξη ανασφάλιστου υπερήλικα, κατώτερες συντάξεις στο μέτρο που δεν δικαιολογούνται από τα διανεμητικά δεδομένα κ.ο.κ.). Οι προνοιακές αυτές παροχές πρέπει να βαρύνουν απευθείας τον κρατικό προϋπολογισμό και την κοινωνική πολιτική του κράτους- όπως συμβαίνει στις άλλες ευρωπαϊκές χώρες- και όχι τα αναλογιστικά και οικονομικά δεδομένα του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης. Αυτό επιτρέπει την ορθότερη συγκριτική αξιολόγηση του ελληνικού και των άλλων ευρωπαϊκών συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης, ενώ μας επιτρέπει επίσης να εστιάσουμε την προσοχή μας στα προβλήματα του διανεμητικού συστήματος και όχι στην υποκατάσταση άλλων μορφών κοινωνικής πολιτικής από το συνταξιοδοτικό σύστημα. Είναι χαρακτηριστικό ότι από τα περίπου 9 δις. ευρώ της κρατικής επιχορήγησης προς τα ασφαλιστικά ταμεία, τα 4,8 δις ευρώ (δηλαδή πέραν του 50%) αντιστοιχούν σε παροχές προνοιακού χαρακτήρα. Ως ποσοστό του ΑΕΠ, συνεπώς, οι δαπάνες του κρατικού προϋπολογισμού για την κοινωνική ασφάλιση δεν είναι το 5% αλλά το 2,4% περίπου. Στις προνοιακές πολιτικές που πρέπει να χρηματοδοτούνται αυτοτελώς από ένα σύγχρονο και ολοκληρωμένο κοινωνικό κράτος, περιλαμβάνονται και οι παθητικές πολιτικές αντιμετώπισης της ανεργίας (π.χ. το καθεστώς εργαζομένων που βρίσκονται κοντα στις προϋποθέσεις συνταξιοδότησης και έχουν αδυναμία απασχόλησης λόγω ιδιαίτερα δυσμενών τοπικών ή κλαδικών συνθηκών).
2. Στο πλαίσιο αυτό και προς την κατεύθυνση της Εθνικής Κατώτατης Σύνταξης, καίρια σημασία έχει η στοχευμένη επέμβαση για την αντιμετώπιση του **φαινομένου της φτώχειας στον χώρο των χαμηλοσυνταξιούχων** που δεν έχουν άλλα πραγματικά εισοδήματα, **με στόχο την διασφάλιση για κάθε συνταξιούχο και το νοικοκυριό του ενός εγγυημένου επιπέδου αξιοπρεπούς διαβίωσης**. Κατό την ίδια λογική επείγουν στοχευμένες επεμβάσεις για να αντιμετωπιστούν οι περιπτώσεις εκείνες στις οποίες η χαμηλή ή η περιορισμένη σύνταξη ενός μέλους της οικογένειας καλύπτει ανάγκες διαβίωσης άλλων μελών του νοικοκυριού που βρίσκονται σε κατάσταση ανεργίας ή αεργίας ή τα χαμηλά εισοδήματα εργαζομένων μελών του νοικοκυριού. Ανάλογες στοχευμένες παρεμβάσεις είναι αναγκαίες, κυρίως, για τους μοναχικούς υπερήλικες, τους αναπήρους κ.ο.κ.
3. Η όσο γίνεται **επωφελέστερη, ασφαλέστερη και διαφανέστερη αξιοποίηση και διαχείριση των αποθεματικών των ασφαλιστικών ταμείων**, με τις πλέον σύγχρονες χρηματοοικονομικές μεθόδους, αρχής γενομένης από τα επικουρικά, με στόχο τις όσο γίνεται καλύτερες αποδόσεις τους, με δεδομένες τις υποχρεώσεις και τις ευθύνες του κράτους για την κανονική καταβολή των συντάξεων.
4. Η **ενθάρρυνση πρωτοβουλιών για την ίδρυση ισχυρών επαγγελματικών ταμείων** από τους κοινωνικούς εταίρους στο πλαίσιο του διαλόγου τους και μιας Εθνικής Κοινωνικής Αναπτυξιακής Συμφωνίας που έχει πεδίο πολύ ευρύτερο του πεδίου των συλλογικών συμβάσεων εργασίας.
5. Η **ριζική αλλαγή του τρόπου είσπραξης των εισφορών μέσω της ενοποίησης των μηχανισμών ελέγχου και της διαρκούς διασταύρωσης των στοιχείων με τους μηχανισμούς του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών (ΚΕΠΥΟ)**. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση των εσόδων, αλλά και τη μείωση του κόστους διαχείρισης και λειτουργίας των ασφαλιστικών ταμείων, ενώ προετοιμάζεται έτσι

το έδαφος για ένα υπολογισμό του ύψους των εισφορών πολύ πιο κοντά στα σημερινά δεδομένα της παραγωγικής βάσης της οικονομίας. **Αυτό θα επιτρέψει να αντιμετωπισθεί η διαρθρωτική ανισότητα που υπάρχει μεταξύ αφενός μεν των επιχειρήσεων έντασης εργασίας αφετέρου δε των επιχειρήσεων έντασης κεφαλαίου, με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης.**

6. **Η δραστική αποθάρρυνση της αδήλωτης εργασίας και άρα της εισφοροδιαφυγής και της εισφοροαποφυγής, με ισχυρά συνταξιοδοτικά και φορολογικά κίνητρα προς τους ασφαλισμένους προκειμένου αυτοί να έχουν μακρύτερο ασφαλιστικό βίο και να μην αρκούνται στις κατώτατες συντάξεις ούτε να συμβιβάζονται με τη μοίρα του χαμηλοσυνταξιούχου.**
7. **Η σύνδεση των κλάδων Υγείας των Ταμείων με τις δομές της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας** και το ολοκληρωμένο ΕΣΥ έτσι ώστε να επιτευχθεί η ορθολογική και αποτελεσματική διαχείριση των δαπανών υγείας των ασφαλιστικών ταμείων προς όφελος των ασφαλισμένων.
8. Στο πλαίσιο των προβλέψεων των νόμων 3029/2002 και 3232/2003 είναι αναγκαίο να λειτουργήσει και να ολοκληρώσει σε τακτό χρονικό διάστημα το έργο της η Επιτροπή για την επαναξιολόγηση του καταλόγου **των βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελματιών** για τους νεοεισερχόμενους. Η επαναξιολόγηση αυτή πρέπει να ολοκληρωθεί με βάση τις σημερινές αντιλήψεις για την υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων, τις εξελίξεις στην τεχνολογία και τα νέα αντικείμενα απασχόλησης που έχουν εμφανιστεί.
9. Στο ίδιο πλαίσιο πρέπει να σταματήσει οριστικά η επαναλαμβανόμενη κατά διαστήματα σκανδαλογική αμφισβήτηση των **αναπηρικών συντάξεων**, που προσβάλλει τους πραγματικά αναπήρους και θέτει σε συνολική αμφισβήτηση την επάρκεια του συνταξιοδοτικού μας συστήματος. Ο σαφής καθορισμός των δικαιούχων αναπηρικής σύνταξης και ο διακανονισμός της σύνταξης αυτής σε επίπεδα επαρκή για την αξιοπρεπή διαβίωση των πιστοποιημένων αναπήρων συνιστά απόλυτη προτεραιότητα και πρέπει να γίνει υπό τον έλεγχο της αρμόδιας διαρκούς επιτροπής της Βουλής. Η πλήρης «αντικειμενικοποίηση» των κριτηρίων και η ενοποίηση των σχετικών διαδικασιών για όλα τα ταμεία είναι ένα πρώτο αναγκαίο μέτρο προς την κατεύθυνση αυτή.

* Τα μέτρα αυτά σε συνδυασμό με όσα ήδη σημειώθηκαν, δηλαδή:

- ο τη συνεπή και συστηματική εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας
- ο την κανονική εκπλήρωση των νομοθετημένων υποχρεώσεων του κράτους προς τα ταμεία
- ο την αποφυγή ενεργειών που υπονομεύουν τα ταμεία
- ο την προώθηση της ενοποίησης των ταμείων
- ο την προώθηση των μέτρων διοικητικού, οργανωτικού και μηχανογραφικού εκσυγχρονισμού των ταμείων
- ο την εκπόνηση έγκυρων, επικαιροποιημένων και κυλιόμενων αναλογιστικών μελετών
- ο την ολοκλήρωση του έργου της επιτροπής για τα ΒΑΕ
- ο την εφαρμογή ενιαίων, σύγχρονων και διαφανών μεθόδων πιστοποίησης της αναπηρίας και απονομής της αναπηρικής σύνταξης

επιτρέπουν:

- να σταματήσει η ανεύθυνη και σκόπιμα κινδυνολογική προσέγγιση του ασφαλιστικού
- να διασφαλιστεί η βιωσιμότητα του συστήματος μέχρι το 2032, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Ν. 3029/2002
- να γίνουν οι αναγκαίες διαρθρωτικές και λειτουργικές μεταβολές που θα διασφαλίζουν τη βιωσιμότητα του συστήματος πέραν του 2032.
- να αποτυπωθούν σωστά και δίκαια τα οικονομικά και αναλογιστικά δεδομένα του ελληνικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης σε σύγκριση και με τις άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- να διασφαλιστεί η αυτοχρηματοδότηση του συστήματος πέραν της νομοθετικά προβλεπόμενης κρατικής συμμετοχής

- να αντιμετωπιστούν οι αδικίες, οι αντιφάσεις και οι γραφειοκρατικές αγκυλώσεις του συστήματος
- να διαμορφωθούν οι προϋποθέσεις της αναγκαίας ευρείας κοινωνικής συναίνεσης που διασφαλίζεται μόνον όταν οι πολίτες έχουν αίσθημα δικαιοσύνης και ασφάλειας και συνδέονται με την πολιτεία με σχέση εμπιστοσύνης.

Σχόλια:
